

Pisni izpit iz Fizike II (UNI) (22. 9. 2003)

1. Kolikšna je gibalna količina elektrona z mirovno maso $0.51 \text{ MeV}/c_0^2$ in kinetično energijo 2 MeV ? (računajte relativistično!)
2. Uklonska mrežica ima reže, ki so med seboj razmaknjene $1 \mu\text{m}$. V pravokotni smeri jo osvetljujemo s svetlobo, ki ima valovno dolžino 590 nm , uklonsko sliko pa opazujemo na zaslonu. Na zaslonu označimo lego prvega uklonskega maksimuma. Nato mrežico osvetlimo s svetlobo, ki ima valovno dolžino 591 nm . Prvi uklonski maksimum na zaslonu se pri tem premakne za 1 cm glede na prejšnjo lego. Kolikšna je razdalja med mrežico in zaslonom?
3. Kovinska žička ima premer 0.1 mm in specifično upornost $0.055 \Omega\text{mm}^2/\text{m}$. Po njej teče električni tok 2 A . Kolikšna je temperatura žičke? Predpostavite, da žička vso prejeto električno moč oddaja v obliki toplotnega toka in to samo s sevanjem, kot idealno črno telo in da je temperatura okolice žičke zelo nizka.
4. Krogelni kondenzator ima koncentrični elektrodi. Polovico prostora med elektrodama izpolnjuje izolator z dielektričnostjo 4 in specifično upornostjo $6.3 \cdot 10^{11} \Omega\text{m}$, drugo polovico pa izolator z dielektričnostjo 5 in specifično upornostjo $8.4 \cdot 10^{11} \Omega\text{m}$ (slika 1). Kondenzator nabijemo na napetost 8000 V , potem pa vir napetosti odklopimo. Po kolikšnem času se zaradi puščanja izolacije napetost na kondenzatorju zniža na 2000 V ?

Konstante:

$\epsilon_0 = 8.85 \cdot 10^{-12} \text{ As/Vm}$, $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ Vs/Am}$, $c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$, $h = 6.62 \cdot 10^{-34} \text{ Js}$, $\sigma = 5.67 \cdot 10^{-8} \text{ Wm}^{-2}\text{K}^{-4}$, $k_W = 2.898 \cdot 10^{-3} \text{ Km}$

Slika 1: